

**Запитання і завдання для самостійного опрацювання лекційного курсу та для контрольної перевірки знань студентів
I триместр (для міжнародників і політологів)**

До теми 1

1. Які функції виконує історична наука, якими методами і принципами вона користується при вивченні історичних фактів і подій?
2. Які основні етапи пройшла у своєму розвитку історична наука? Назвіть її провідні школи й найбільш відомих представників.
3. Які варіанти періодизації історичного розвитку ви можете назвати? Який з них видається вам найбільш обґрунтованим?

До теми 2

1. Розкажіть про варіанти періодизації первісної епохи людства, основні етапи розвитку.
2. Як змінювався фізичний тип людини?
3. Якими були релігійні вірування первісних людей?
4. Перелічіть основні винаходи й відкриття цієї епохи.
5. Що являє собою Трипільська культура?
6. Охарактеризуйте основні ознаки общини та її еволюцію.
7. Що являють собою житла первісних людей?
8. Охарактеризуйте основні ознаки розкладу первісного ладу.

До теми 3

1. Охарактеризуйте літературу та джерела Стародавнього Єгипту.
2. Визначте, як природні умови впливали на господарський та суспільний устрій.
3. Як проходив процес утворення Давньоєгипетської держави?
4. Дайте характеристику рабства.
5. Накресліть схему державного устрою Єгипту.
6. Що являє собою східна деспотія?
7. Дайте періодизацію історії Стародавнього Єгипту.
8. Охарактеризуйте зовнішню політику єгипетських фараонів.
9. Про що свідчить "Речення Іпусера"?
10. У чому полягала суть реформ Аменхотепа IV?
11. Чому персам вдалося завоювати Єгипет?
12. Назвіть основні риси єгипетської культури.
13. Охарактеризуйте природні умови та заняття населення Межиріччя.
14. Визначте характерні риси суспільного ладу.
15. Які були передумови утворення держав у Межиріччя?
16. Назвіть перші держави, які утворилися у басейні Тигру та Євфрату.
17. Коли існувало Старовавилонське царство? Охарактеризуйте діяльність царя Хаммурапі.
18. Дайте характеристику основних етапів Хетського царства.
19. Назвіть основні держави Східного Середземномор'я та час їх утворення. Яку роль у давні часи відіграла Фінікія?
20. Змалюйте діяльність Соломона та Давида.
21. Як і де виникла Біблія? Дайте характеристику її змісту.
22. Як і коли євреї розселились по всьому світі?
23. Охарактеризуйте політику асирійських та урартських правителів.
24. Дайте характеристику Нововавилонського царства.
25. Порівняйте суспільний та державний лад Єгипту та країн Межиріччя. Що ви бачите спільного та відмінного?

До теми 4

1. Дайте характеристику держав на території Стародавнього Ірану.
2. Охарактеризуйте адміністративні та військові реформи Дарія I.
3. Назвіть основні джерела з історії Індії.
4. Які причини привели до поділу індійського суспільства на варни та касты? Яке значення це мало для подальшого розвитку суспільного ладу Індії?
5. Назвіть найбільш яскраві факти й події з історії держави Маур'я.
6. Як створився буддизм?
7. Що ми розуміємо під назвою "золотий вік Гупт"?
8. Дайте оцінку досягненням культури Стародавньої Індії.
9. Складіть хронологічну таблицю історії Стародавнього Китаю.
10. У чому полягала суть адміністративних реформ у Китаї у Циньську епоху?
11. Дайте характеристику конфуціанства та його значення для державного будівництва у Стародавньому Китаї.
12. Визначте причини кризи Ханської імперії.
13. Покажіть внесок стародавніх китайців у світову культуру.

До теми 5

1. Назвіть основні джерела з історії Стародавньої Греції.
2. Коли утворилися перші держави на Криті та яким був їхній суспільний та державний лад?
3. Яким ви уявляєте собі Лабіринт царя Міноса?
4. Визначте основні риси кріто-мікенської культури.
5. Пригадайте основні події Троянської війни.
6. Чим характеризується гомерівський період в історії Греції?
7. Охарактеризуйте господарство та суспільно-політичний лад архаїчної Греції.
8. Які були наслідки встановлення в окремих містах Греції тиранії?
9. Доведіть тезу, що колонізація прибережних земель Середземного та Чорного морів мала позитивне значення для материкової Греції.
10. Вкажіть на основні риси Спартанської держави.
11. Покажіть процес формування полісного ладу в Аттиці.
12. Розкрийте зміст реформ Солона.
13. Що ми називаємо "конституцією Клісфена"?
14. Розкрийте значення понять: *драконові закони, остракізм, поліс, тиранія*.

До теми 6

1. Визначте особливості розвитку економіки Греції.
2. Сформулюйте основні тенденції розвитку економіки класичної Греції.
3. Яку роль відігравали ремесло і торгівля?
4. Охарактеризуйте соціально-класову структуру грецького суспільства.
5. Дайте характеристику рабства у класичній Греції.
6. Що ми розуміємо під поняттям "афінська демократія"?
7. Накресліть схему державного устрою Афін.
8. Порівняйте державний лад Афін і Спарти.
9. Охарактеризуйте систему спартанського виховання.
10. Визначте причини та характер греко-перських воєн, назвіть основні періоди.
11. Складіть хронологічну таблицю греко-перських воєн.
12. Чим пояснити суперництво Афін і Спарти?
13. Чому Афінці зазнали поразки у Пелопоннеській війні?
14. У чому полягала криза полісного ладу у Греції?
15. Покажіть причини піднесення Македонії.

16. Охарактеризуйте реформи Філіпа II. Якими були переваги македонської фаланги?
17. Розкажіть про боротьбу македонської та антимакедонської партій в Афінах.
18. Поясніть причини поразки греків у боротьбі з Македонією.
19. Визначте причини Східного походу Олександра.
20. Дайте характеристику Олександра.
21. Опишіть похід Олександра на Схід. У чому полягали причини поразки Персії?
22. Чому розпалася світова імперія Олександра Македонського?
23. У чому полягала сутність еллінізму?
24. Назвіть три періоди в історії еллінізму.
25. Охарактеризуйте елліністичний Єгипет.
26. Покажіть піднесення і занепад держави Селевкідів.

До теми 7

1. Охарактеризуйте основні джерела з історії Риму.
2. Покажіть вплив природних умов на історичний розвиток Риму.
3. Дайте характеристику царського періоду в історії Риму.
4. Розкрийте суть реформ Сервія Туллія.
5. Дайте характеристику соціально-економічного розвитку Римської республіки у V-IV ст. до н.е.
6. Яке значення мала боротьба плебеїв з патриціями?
7. Дайте характеристику державного устрою Римської республіки.
8. Як ви розумієте вираз "Гуси Рим врятували"?
9. Дайте короткий опис подій під час Пунічних воєн. Чому Риму вдалося перемогти могутню карфагенську державу і встановити свою владу у Західному Середземномор'ї?
10. У чому полягає суть реформ братів Граків?
11. Поясніть причини кризи республіканського ладу у I ст. до н.е.
12. Розкрийте суть і значення диктатури Сулли.
13. Охарактеризуйте хід і значення повстання рабів під проводом Спартака.
14. З'ясуйте причини піднесення Цезаря. Дайте оцінку цезаріанству.
15. Складіть хронологічну таблицю подій у Римі у I ст. до н.е.
16. У чому ви вбачаєте причини падіння республіканського ладу в Римі?

До теми 8

1. Покажіть суть принципату Октавіана-Августа.
2. Дайте характеристику зовнішньої політики Римської імперії у I-II ст. н.е.
3. Визначте рівень економічного розвитку та стан соціальних відносин у Римській імперії I-II ст. н.е.
4. Назвіть кризові явища в економіці Стародавнього Риму у II ст.
5. Охарактеризуйте правління Септимія Севера.
6. Дайте характеристику епохи солдатських імператорів.
7. Визначте причини виникнення християнства.
8. Які причини сприяли успіху й поширенню християнства?
9. Викладіть зміст реформ Діоклетіана.
10. Покажіть остаточне оформлення системи домінанту. У чому її суть?
11. Прослідкуйте релігійну політику Діоклетіана та Костянтина.
12. У чому полягала криза Західної Римської імперії?
13. Яку роль відіграли варвари у падінні Західної Римської імперії?
14. Покажіть значення римської державності та її вплив на наступні епохи.

До теми 9

1. Розкрийте поняття "Середньовіччя". Складіть періодизацію історії середніх віків.
2. Розкрийте процес утворення феодального ладу в надрах рабовласницької системи.
3. Визначте причини Великого переселення народів.
4. Які держави створилися на місці Західної Римської імперії?
5. Охарактеризуйте соціально-економічний устрій та державний лад Франкської держави за часів Меровінгів.
6. Охарактеризуйте бенефіціальну реформу Карла Мартелла.
7. Дайте характеристику особи Карла Великого.
8. Що являють собою феодальний імунітет та васалітет?
9. Чому розпалася імперія Карла Великого?
10. Як утворилася Візантійська імперія?
11. Дайте характеристику суспільного та державного устрою Візантії.
12. Перелічіть та визначте основні риси опозиційних течій у східному християнстві.
13. Покажіть процес посилення централізованої влади при Юстиніані I.
14. Що являла собою феодальна драбина?
15. Як проходив процес утворення ранньофеодальних держав у Західній Європі у IX-XI ст.?
16. Як проходила боротьба німецьких імператорів з римськими папами за інвеституру?

До теми 10

1. Дайте характеристику міст в епоху раннього Середньовіччя.
2. Які зміни сталися в господарському житті Західної Європи у X-XI ст.?
3. Назвіть передумови виникнення міст нового, феодального типу.
4. Охарактеризуйте населення та зовнішній вигляд середньовічних міст.
5. Покажіть боротьбу міст з сеньйорами.
6. Яке значення мав цеховий устрій для розвитку ремесла?
7. Назвіть причини хрестових походів, дати їх проведення та наслідки.
8. Назвіть різницю в догматах православної та католицької церкви.
9. Як проходила боротьба пап зі світською владою за інвеституру.
10. В чому ви вбачаєте причину піднесення папської влади у XII-XIII ст.?
11. Охарактеризуйте християнські єресі.
12. Охарактеризуйте боротьбу народів Європи з чужоземними загарбниками.
13. Дайте характеристику політичного життя країн Європи у XI-XIII ст.

До теми 11

1. Охарактеризуйте реформи Філіпа IV Вродливого. Які їх наслідки?
2. З якою метою були створені у Франції Генеральні штати?
3. Назвіть причини Столітньої війни, охарактеризуйте її хід.
4. Намалюйте образ Жанни д'Арк. Як він відобразився у мистецтві?
5. Як завершився процес утворення централізованої держави у Франції?
6. Які нові явища спостерігалися в економічному та соціальному розвитку Англії XIV-XV ст.?
7. Яке значення мало повстання під проводом Уота Тайлера?
8. Як проходила і чим закінчилась міжусобна війна в Англії у другій половині XV ст.?
9. Визначте спільні риси політичного розвитку Німеччини та Італії у XIV-XV ст.
10. Як завершилась Реконкіста в Іспанії?
11. Визначте причини падіння Візантії.

До теми 12

1. Розкрийте передумови Великих географічних відкриттів.
2. Складіть хронологічну таблицю Великих географічних відкриттів.
3. Покажіть наслідки Великих географічних відкриттів.
4. Як проходив процес колонізації Америки?
5. Як почала складатися світова колоніальна імперія?
6. Розкрийте процес розвитку продуктивних сил у Західній Європі у XVI-XVII ст.
7. У чому полягає суть первісного нагромадження капіталу?
8. У чому полягав конфлікт між капіталістичним та феодальним укладами?
9. Охарактеризуйте соціально-економічний розвиток і політичний лад Нідерландів напередодні революції.
10. Розкрийте причини революції, покажіть розстановку сил у країні.
11. Яка подія стала поштовхом до загального повстання?
12. Чому герцогові Альбі не вдалося подолати опір народу?
13. Висвітліть хід революції, її основні події.
14. Як відбулося проголошення незалежності Північних провінцій?
15. Покажіть причини економічного піднесення Голландії у першій половині XVII ст.
16. Розкрийте особливості політичного устрою Республіки з'єднаних провінцій.
17. Покажіть історичне значення Нідерландської революції.

До теми 13

1. Дайте характеристику економічного розвитку Франції у XVI – першій половині XVII ст.
2. Змалюйте соціальний устрій Франції як основи абсолютизму.
3. Який вплив мала реформація на суспільно-політичне життя Франції?
4. Назвіть передумови громадянських воєн.
5. Яке значення мав Нантський едикт?
6. Чому правління Генріха IV ми вважаємо перемогою абсолютизму?
7. Охарактеризуйте епоху Ришельє у Франції.
8. Чому після Великих географічних відкриттів економіка Англії почала розвиватися швидкими темпами?
9. Назвіть особливості абсолютизму в Англії.
10. Дайте характеристику внутрішньополітичної боротьби в Англії при Тюдорах.
11. Визначте причини загострення соціальних протиріч в Англії на початку XVII ст.
12. Назвіть причини посилення абсолютизму в Іспанії у XVI ст.
13. Охарактеризуйте державний лад в Іспанії епохи абсолютизму.
14. Визначте особливості іспанського абсолютизму.

До теми 14

1. Що ми розуміємо під Середньовічним Сходом?
2. Які відмінності у становленні феодальних відносин на Сході ми спостерігаємо порівняно із Заходом?
3. Дайте періодизацію історії Середньовічного Сходу.
4. Простежте політичний розвиток Індії у період Середньовіччя.
5. Чому Індія потрапила під владу європейських колонізаторів?
6. Як складалася китайська чиновницько-бюрократична система?
7. Охарактеризуйте основні віхи політичної історії Китаю у середні віки.
8. Виясніть причини піднесення Ірану та Індії у середні віки.
9. Назвіть причини піднесення Ірану та Османської імперії у середні віки.
10. Чому з XVII ст. почався занепад Османської імперії?

11. Назвіть основні події політичної історії Японії. Чому занепала влада імператорів і посилилась влада сьогунів?
12. Визначте причини виникнення ісламу. Назвіть спільні риси й відмінності християнства та ісламу.
13. Покажіть процес утворення й розширення Арабського халіфату. Яку роль відіграли арабські завоювання в Європі?

До теми 15

1. Якими були основні етапи й наслідки утворення Московської централізованої держави?
2. Покажіть спільні риси й відмінності утворення централізованих держав у Західній Європі й на Русі.
3. Чому Москва після Куликовської битви не змогла звільнитися від монголо-татарського гноблення?
4. Охарактеризуйте процес завершення об'єднання руських земель навколо Москви.
5. Дайте характеристику особи Івана IV.
6. Дайте характеристику реформ середини XVI ст. Що ви розумієте під поняттям "станово-представницька монархія"?
7. Покажіть соціальні та політичні наслідки опричнини.
8. Висвітліть причини, характер і хід Лівонської війни. Чому вона закінчилася невдачею для Росії?
9. Що ми розуміємо під "смутними часами" на початку XVII ст.?
10. Охарактеризуйте внутрішню та зовнішню політику Бориса Годунова.
11. Розкрийте боротьбу російського народу з польськими та шведськими інтервентами на початку XVII ст.
12. Дайте оцінку селянської війни під проводом Болотникова.
13. З'ясуйте основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Росії за час правління Олексія Михайловича.
14. Охарактеризуйте соціальну боротьбу у XVII ст.

До теми 16

1. Визначте історичні передумови англійської революції середини XVII ст.
2. У чому полягала криза абсолютизму в Англії у першій чверті XVII ст.?
3. Покажіть боротьбу Карла I з парламентом, розкрийте події громадянської війни.
4. Дайте характеристику внутрішньої та зовнішньої політики Кромвелля.
5. Чому в Англії відбулася реставрація монархії?
6. Розкрийте історичне значення англійської революції середини XVII ст.
7. Визначте основні риси політичного устрою Англії в кінці XVII – XVIII ст.
8. Охарактеризуйте основні політичні партії Англії XVIII ст.
9. Дайте характеристику промислового розвитку Англії XVIII ст. У чому полягала суть промислового перевороту?

До теми 17

1. Назвіть основні риси французького абсолютизму при Людовіку XIV.
2. Опишіть становище Франції при Людовіку XV.
3. Доведіть, що при Людовіку XVI йшов процес назрівання революційної кризи.
4. Сформулюйте основні причини Великої Французької революції кінця XVIII ст.
5. Що спонукало Людовика XVI скликати Генеральні штати?
6. Дайте характеристику діяльності Генеральних штатів напередодні революції?
7. Охарактеризуйте події першого етапу революції?
8. Змалюйте боротьбу революційної Франції проти інтервентів.

9. Що свідчить про демократичні перетворення у Франції на першому етапі революції?
10. Якими подіями характеризується другий етап революції?
11. Порівняйте конституції 1791 і 1793 років.
12. З'ясуйте розстановку в Конвенті.
13. Поясніть значення Декларації прав людини і громадянина.
14. Визначте Ваше ставлення до страти Людовика XVI.
15. Охарактеризуйте суть якобінської диктатури. Поміркуйте, мали історичні перспективи у якобінців чи вони були приречені на поразку?
16. У чому полягала суть контрреволюційного перевороту 9 термідора?
17. З'ясуйте історичне значення Великої Французької революції.

До теми 18

1. Назвіть причини Тридцятилітньої війни, її етапи та наслідки.
2. Покажіть становище Німеччини у другій половині XVII – XVIII ст.
3. Які були причини піднесення Пруссії?
4. Охарактеризуйте реформи Марії-Терезії та Йосифа II.
5. Чим пояснити дальший занепад Іспанії та Португалії у XVII-XVIII ст.?

До теми 19

1. Назвіть особливості колонізації Америки англіцями.
2. Визначте політичний устрій англійських колоній у Північній Америці.
3. Охарактеризуйте головні риси соціально-економічного розвитку Північної Америки.
4. Чому в США є сильними традиції місцевого самоврядування?
5. Вкажіть на причини війни англійських колоній в Америці за незалежність.
6. Назвіть головних лідерів війни за незалежність, дайте характеристику їх поглядів.
7. Простежте хід війни за незалежність.
8. Дайте аналіз Декларації незалежності США.
9. Чому конституція 1787 р. за всю історію США практично не змінювалась?
10. Визначте характер, особливості й значення американської революції.

До теми 20

1. Складіть хронологічну таблицю основних подій часів Петра I.
2. Дайте характеристику реформ Петра I, покажіть їх негативні та позитивні сторони.
3. Покажіть здобутки зовнішньої політики Петра I.
4. Що ми розуміємо під епохою дворцевих переворотів?
5. Розшифруйте термін “біронівщина”.
6. У чому полягає політика “освіченого абсолютизму” Катерини II?
7. Визначте характерні риси соціально-економічного розвитку Росії другої половини XVIII ст.
8. Простежте еволюцію зовнішньої політики Росії у XVIII ст.
9. Охарактеризуйте соціальні рухи в Росії у XVIII ст.
10. Підготуйте розповідь про внутрішню та зовнішню політику Павла I.

До теми 21

1. Чому Індія та Індонезія стали об'єктом гострого суперництва між європейськими країнами?
2. Що означає термін “боротьба всіх проти всіх” стосовно Індії?
3. Визначте специфіку колоніальної політики європейських держав у Індонезії.

4. Покажіть роль маньчжурських завойовників в історії Китаю.
5. Дайте характеристику політичного устрою Цинської імперії.
6. Зазначте основні напрями зовнішньої політики Китаю.
7. Охарактеризуйте спільне та особливе в розвитку арабських країн у XVIII ст.
8. Змалюйте стан промисловості та сільського господарства у країнах Латинської Америки.
9. Продемонструйте систему експлуатації колоній у Латинській Америці, порівняйте її з відповідною системою в інших країнах світу.
10. Охарактеризуйте національно-визвольний рух.

Другий і третій триместри (для міжнародників)

До теми 22

1. Складіть розповідь про початок військової кар'єри Наполеона.
2. Назвіть причини приходу до влади Наполеона.
3. Дайте характеристику зовнішньої та внутрішньої політики Наполеона у перше десятиліття XIX ст.
4. Що таке континентальна блокада? Чому вона закінчилася невдачею?
5. Чому Наполеон зазнав поразки у війні з Росією?
6. Чому зазнав невдачі режим Наполеона?
7. Покажіть роль Англії у світовій політиці в кінці XVIII – на початку XIX ст.
8. Які зміни сталися у політичному становищі Німеччини та Італії?
9. Чому Наполеонові не вдалося підкорити Іспанію?

До теми 23

1. Як відбулася реставрація Бурбонів у Франції?
2. Чому Наполеонові не пощастило втримати владу у 1815 р.?
3. Визначте причини і наслідки липневої революції 1830 р. у Франції.
4. Охарактеризуйте причини, характер, хід і значення революції 1848 р. у Франції.
5. Чому Луї Бонапарту вдалося встановити Другу імперію у Франції?
6. Чи була неминучою поразка Франції у війні з Пруссією 1870 р.?
7. Доведіть справедливність чи помилковість твердження класиків марксизму, що Паризька комуна була спробою встановлення диктатури пролетаріату.
8. Назвіть причини поразки Паризької комуни.
9. Охарактеризуйте обстановку, в якій проходило становлення Третьої республіки.
10. Чому Франція пішла на зближення з Росією?

До теми 24

1. Визначте основні напрями зовнішньої політики Англії у 1800-1815 рр
2. Якими були наслідки промислового перевороту для Англії?
3. Чому Англію середини XIX ст. називали "майстернею світу"?
4. Чому Англію ми називаємо найбільшою метрополією світу?
5. Складіть хронологію розширення Британської колоніальної імперії.
6. Дайте визначення чартистському рухові.
7. Визначте причини уповільненого розвитку Англії в останній третині XIX ст.
8. Охарактеризуйте основні напрями зовнішньої політики Англії у другій половині XIX ст.

До теми 25

1. Вкажіть на основні причини й відмінності революцій 1848-1849 рр. в Німеччині, Австрії та Італії.
2. Покажіть роль Росії у придушенні революційного руху в Західній Європі.
3. Дайте характеристику особи Бісмарка.

4. Чому Пруссія виступила гегемоном у Німеччині?
5. Чому Франція стояла на заваді об'єднанню Німеччини?
6. Чому Німеччина перемогла Францію у 1871 р.?
7. Покажіть обмежений характер імперської конституції.
8. Охарактеризуйте два напрями у національно-визвольному русі Італії.
9. Підготуйте розповідь про завершення об'єднання Італії.

До теми 26.

1. Розкажіть про реформи, які були здійснені у перше десятиріччя царювання Олександра I.
2. У чому історичне значення перемоги російського народу над наполеонівською Францією?
3. Розкрийте основні положення "Руської правди" П. Пестеля та "Конституції" М. Муравйова.
4. Охарактеризуйте особливості промислового перевороту в Росії.
5. Висвітліть суспільно-політичний рух у 30-40-х рр. XIX ст.
6. Визначте пріоритетні напрямки зовнішньої політики Росії у першій половині XIX ст.
7. Яке значення мала поразка Росії у Кримській війні?

До теми 27

1. Які реформи були проведені у 60-70-х рр. XIX ст.? Розкрийте їх характер та історичне значення.
2. Охарактеризуйте контрреформи Олександра II.
3. Як розвивався капіталізм у пореформені роки?
4. Дайте характеристику суспільно-політичного руху в Росії у другій половині XIX ст.
5. З'ясуйте основні напрями зовнішньої політики Росії у другій половині XIX ст.
6. Назвіть конкретні факти про розвиток робітничого та марксистського руху в Росії.
7. Які нові території були приєднані до Росії в останній третині XIX ст.?

До теми 28

1. За рахунок яких територій розширились США у першій половині XIX ст.?
2. Чому Росія продала США Аляску?
3. Поясніть структуру органів державної влади США.
4. Простежте формування двопартійної системи у США.
5. У чому полягає суть доктрини Монро?
6. Дайте характеристику президентів США Е. Джексона та А. Лінкольна.
7. З'ясуйте причини та хід громадянської війни в США.
8. Які наслідки мала перемога Півночі у громадянській війні?
9. Що ми розуміємо під реконструкцією Півдня?
10. Визначте наслідки промислового перевороту для розвитку економіки США.
11. Чому США стали класичною країною монополістичного капіталізму?

До теми 29

1. Що ви можете побачити спільного у соціально-економічному розвитку Османської імперії, Ірану і Китаю?
2. Дайте оцінку реформам Селіма III та Махмуда II. Чому вони не дали відчутних результатів?
3. Визначте спільні риси революцій у Туреччині, Ірані та Китаї.
4. Дайте характеристику соціально-економічного розвитку Індії у XIX – на початку XX ст.

5. Назвіть спільні риси повстання сипаїв у Індії та Тайпінського повстання у Китаї.
6. Чому ми можемо говорити про напівколоніальний статус Туреччини, Ірану та Китаю?
7. Визначте причини економічного піднесення Японії.
8. Знайдіть витоки агресивної зовнішньої політики Японії у кінці XIX – на початку XX ст.
9. Які особливості економічного та політичного розвитку Індонезії можна спостерігати у XIX – на початку XX ст.?

До теми 30

1. Дайте характеристику племен і народностей, які населяли Африку.
2. Які державні об'єднання, що існували на території Африки?
3. Охарактеризуйте африканські колонії.
4. Що являла собою держава бурів?
5. Покажіть гостроту суперечностей європейських країн у боротьбі за поділ Африки.
6. Розкрийте зміст рішень Берлінської конференції 1885 р.
7. Назвіть держави Латинської Америки, які здобули незалежність у XIX ст..
8. Визначте загальні риси економічного розвитку країн Латинської Америки у XIX ст.
9. Назвіть героїв і керівників національно-визвольної боротьби в Латинській Америці у XIX ст.
10. Поясніть суть терміну "кауділізм".
11. Підберіть факти, які підтверджують експансію американського капіталу у країни Латинської Америки.

До теми 31

1. Охарактеризуйте основні досягнення науково-технічної революції XIX ст.
2. У чому полягає суть промислового перевороту, які його технічні та соціальні наслідки?
3. Дайте характеристику становища робітничого класу у першій половині XIX ст.
4. Які особливості мав робітничий рух першої половини XIX ст.?
5. Назвіть та охарактеризуйте основні ідейно-політичні течії XIX ст.
6. Чим була викликана поява трьох течій у профспілковому русі країн Західної Європи та США?
7. Чим пояснити виникнення і зростання кількості робітничих та соціалістичних партій в країнах Європи і США в останній третині XIX – на початку XX ст.?
8. Охарактеризуйте діяльність I і II Інтернаціоналу.
9. У чому суть вчення Е. Бернштейна?
10. Дайте оцінку міжнародному соціалістичному та робітничому рухові напередодні Першої світової війни.

До теми 32

1. Покажіть розстановку сил у Європі в 70-80-х рр. XIX ст. Чому Росія виступала проти ізоляції Франції на міжнародній арені?
2. Назвіть імена трьох найбільш видатних політиків XIX ст., дайте їм характеристику.
3. У чому полягала суть англійської політики "блискучої ізоляції"?
4. Охарактеризуйте основні міжнародні конфлікти на межі XIX-XX ст.
5. Доведіть, що в кінці XIX – на початку XX ст. почалася боротьба за переділ світу між провідними імперіалістичними державами. Чому загострилось англо-німецьке суперництво?

6. Визначте наслідки Балканських воєн.
7. Дайте характеристику воєнно-політичних союзів, які склалися в Європі у кінці XIX – на початку XX ст.

До теми 33

1. Дайте характеристику причин, характеру і основних цілей учасників Першої світової війни.
2. Складіть хронологічну таблицю воєнних дій на Західному та Східному фронтах у 1914-1918 рр.
3. Дайте оцінку Брестському миру 1918 р.
4. Охарактеризуйте основні умови Версальського миру та риси Версальсько-Вашингтонської системи.
5. Сформулюйте основні наслідки війни.

До теми 34

1. Яке значення мала листопадова революція 1918 р. у Німеччині?
2. Як план Дауеса вплинув на розвиток економіки Німеччини?
3. Розкрийте причини приходу фашистів до влади.
4. Сформулюйте основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики німецького фашизму.
5. Доберіть факти, які свідчать, що фашистська Німеччина цілеспрямовано готувалася до світової війни.
6. Що є спільного в економічному та політичному розвитку Німеччини й Італії у період між двома світовими війнами?
7. Охарактеризуйте економічне становище США після Першої світової війни.
8. Чому світова економічна криза 1929-1933 рр. найбільше вразила саме США?
9. Розкрийте суть "нового курсу" президента Ф. Рузвельта.
10. Дайте характеристику політичного та економічного становища Англії у період між двома світовими війнами.
11. Чому політика Народного фронту у Франції зазнала невдачі?
12. Розкрийте політику польського уряду в західноукраїнських та західнобілоруських землях.
13. Дайте характеристику економічного та політичного становища Чехословаччини у 1918-1939 рр.
14. З'ясуйте суть хортистського режиму в Угорщині.
15. Покажіть характер фашистського режиму Й. Антонечку в Румунії.
16. Чому в Болгарії влада перейшла від ліберально-народних партій до військової диктатури?
17. Проаналізуйте політичне становище Югославії у період між двома світовими війнами.
18. Чому виявилась непопулярною в Іспанії диктатура генерала Прімо де Рівера?
19. З'ясуйте політику уряду Народного фронту в Іспанії
20. Висвітліть основні події громадянської війни в Іспанії.
21. Чим пояснити перемогу генерала Франко над республіканцями?
22. Охарактеризуйте становище США після Першої світової війни.
23. Визначте причини і масштаби "великої депресії" в США.
24. У чому полягала суть "нового курсу" президента США Ф. Рузвельта?

До теми 35

1. Дайте характеристику соціально-економічного розвитку Японії у міжвоєнний період.

2. Чим пояснити агресивну зовнішню політику Японії?
3. У чому полягає суть руху 4 травня у Китаї?
4. Охарактеризуйте революційні події в Китаї 1923-1927 рр.
5. У чому полягає суть суперечностей між гомінданом та комуністами?
6. Які факти свідчать про наростання національно-визвольного руху в Індії після Першої світової війни?
7. У чому полягає суть кампанії “громадянської непокори”?
8. Покажіть спільні риси та особливості економічного та суспільно-політичного життя народів Південно-Східної Азії.
9. Викладіть основні події в Афганістані у 1919-1939 рр.
10. Дайте оцінку подіям в Ірані у міжвоєнний період.
11. Визначте суть революційних подій у Туреччині та покажіть діяльність Кемаля Ататюрка.
12. Охарактеризуйте ситуацію на Близькому Сході у 1919-1939 рр.
13. Наведіть факти піднесення національно-визвольного руху в країнах Північної Африки.
14. Охарактеризуйте становище країн і народів Тропічної та Південної Африки.
15. Покажіть особливості економічних та політичних процесів у країнах Латинської Америки.
16. У чому полягало протиборство демократичних сил і диктаторських режимів у країнах Латинської Америки?

До теми 36

1. Охарактеризуйте соціально-економічний розвиток Росії на початку ХХ ст.
2. Опишіть громадсько-політичне життя Росії на початку ХХ ст.
3. Покажіть процес формування соціалістичних політичних партій в Росії на початку ХХ ст.
4. Визначте причини, характер, хід і наслідки російсько-японської війни.
5. Назвіть причини і характер російської революції 1905-1907 рр.
6. Перелічіть основні події революції 1905-1907 рр.
7. Сформулюйте причини поразки і уроки першої російської революції.

До теми 37

1. Дайте характеристику реформам Столипіна.
2. Які були причини вступу Росії у Першу світову війну?
3. Охарактеризуйте хід воєнних дій на Східному фронті у 1914-1916 рр.
4. Назвіть ознаки революційної кризи напередодні революції.
5. Сформулюйте причини і наслідки Лютневої революції.
6. У чому полягає суть двовладдя?
7. З'ясуйте політику Тимчасового уряду. Чому вона викликала незадоволення широких народних мас?

До теми 38

1. Визначте причини і характер російської революції 1917 року.
2. Охарактеризуйте політику Тимчасового уряду.
3. Поясніть причини зростання популярності більшовиків влітку й восени 1917 року.
4. Який характер носили події Жовтня 1917 року: це був переворот чи революція?
5. Сформулюйте причини громадянської війни в Росії, охарактеризуйте її етапи.
6. Покажіть різницю нової економічної політики від політики воєнного комунізму.
7. Дайте характеристику досягненням радянської країни за часів непу.

8. Назвіть основні етапи утворення СРСР. Яка ваша думка: СРСР – це новий варіант Російської імперії чи добровільний союз суверенних держав?
9. Чому радянське керівництво пішло на згортання непу?
10. У чому полягала суть радянської індустріалізації? За рахунок яких коштів вона проводилась?
11. Визначте плюси і мінуси радянської індустріалізації.
12. Розкрийте суть політики суцільної колективізації. Чому деякі історики вважають, що вона підірвала продуктивні сили сільського господарства?
13. Як на практиці здійснювалася сталінська теза “ліквідації куркульства як класу”?
14. Чому питання про голод 1932-1933 рр. замовчувалося в радянській історичній науці?
15. Назвіть основні риси командно-адміністративної системи, яка склалася в СРСР.
16. Охарактеризуйте найбільш важливі події суспільно-політичного життя в СРСР у 30-х рр.
17. Дайте характеристику основним напрямкам зовнішньої політики СРСР у зазначений період.

До теми 39

1. Покажіть причини й характер Другої світової війни, дайте її періодизацію.
2. Назвіть основні події першого етапу війни. Чому стався швидкий розгром Франції?
3. Сформулюйте причини поразок Червоної Армії на початковому етапі війни. Яке значення мала перемога радянських військ під Москвою?
4. Чим пояснити успіхи Японії у 1941-1942 рр.?
5. Покажіть всесвітньо-історичне значення Сталінградської битви. Чому ця битва вважається початком корінного перелому в ході Другої світової війни?
6. Складіть хронологічну таблицю найважливіших подій Другої світової війни.
7. Які рішення були прийняті на Тегеранській конференції?
8. Доведіть, що радянсько-німецький фронт був вирішальним у ході Другої світової війни.
9. Визначте зміст Ялтинсько-Потсдамських угод.
10. Складіть розповідь про заключний етап Великої Вітчизняної війни.
11. Назвіть причини і наслідки швидкої капітуляції Японії.
12. Дайте оцінку урокам і наслідкам війни.

До теми 40

1. Охарактеризуйте основні тенденції розвитку західного світу після Другої світової війни.
2. Яке значення мало створення ООН?
3. Чому США стали ініціатором створення НАТО?
4. З'ясуйте причини “холодної війни”. Яка роль у її розв’язанні належить США?
5. Що являє собою доктрина Трумена і план Маршалла.
6. З'ясуйте суть маккартизму і доктрини “масованого впливу”.
7. Назвіть дані, які підтверджують тезу про економічне піднесення США у 1945-1965 рр.
8. Яку роль відіграли США у війні в Кореї?
9. США і Карибська криза.

До теми 41

1. Дайте характеристику наслідків Другої світової війни для Англії.
2. З'ясуйте політику лейбористського уряду Еттли.

3. Чому лейбористська партія зазнала поразки на початку 50-х рр. і змушена була дати дорогу консерваторам на чолі з У. Черчиллем та А. Аденом?
4. З'ясуйте причини піднесення економіки Англії у 50-60-х рр. ХХ ст.
5. Охарактеризуйте наслідки Другої світової війни для Франції.
6. Висвітліть внутрішню і зовнішню політику Четвертої республіки.
7. У чому полягала політична криза середини 50-х рр. ХХ ст.?
8. Визначте причини і наслідки приходу де Голля до влади і створення П'ятої республіки.
9. Розкрийте суть політики голлізму.

До теми 42

1. Дайте характеристику окупаційного режиму в Німеччині після закінчення Другої світової війни.
2. Розкрийте суть реформ Ерхарда.
3. Висвітліть утворення ФРН та політику її першого канцлера К. Аденауера.
4. Визначте причини утворення НДР.
5. Що являє собою німецьке економічне диво?
6. Покажіть становище Японії після Другої світової війни.
7. Що являє собою "зворотний курс" Доджа-Шоупа?
8. Розкрийте суть Сан-Франціського договору.
9. Покажіть причини економічного піднесення Японії.

До теми 43

1. Покажіть наслідки Другої світової війни для СРСР.
2. Які труднощі були на шляху відбудови народного господарства?
3. Чому СРСР порівняно швидко відновив зруйновану війною економіку?
4. У чому полягає суть "хрущовської відлиги"?
5. Розкрийте історичне значення ХХ з'їзду КПРС.
6. Чому партійна верхівка змістила Хрущова від влади?
7. Охарактеризуйте косигінську економічну реформу.
8. Покажіть внесок СРСР в розвиток науки і техніки у 60-х – першій половині 60-х рр.

До теми 44

1. Як відбувалися народно-демократичні революції в країнах Східної Європи та Азії?
2. Як склалася світова система соціалізму? Покажіть її основні етапи.
3. Дайте оцінку будівництва соціалізму в країнах Східної та Південно-Східної Європи.
4. В чому полягала суть югославської моделі соціалізму?
5. Покажіть роль і значення РЕВ у розвитку соціалістичних країн.
6. Розкажіть про місце і значення Варшавського договору в системі міжнародних відносин.
7. Що таке холодна війна? Яку роль вона відіграла у протистоянні двох систем?
8. Як утворилися азіатські країни соціалізму?
9. Вкажіть на суперечності, які проявлялися всередині світової системи соціалізму.
10. Як проходили демократичні революції в країнах Східної Європи?
11. У чому полягає суть ринкових реформ у Китаї?
12. Яким є сучасне становище В'єтнаму, Куби, Монголії, Лаосу, Північної Кореї?
13. У чому ви вбачаєте причини розпаду світової системи соціалізму?
14. Якими були наслідки перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні?
15. Як проходила відбудова народного господарства СРСР?

16. Які зміни відбулися в суспільно-економічному житті СРСР після смерті Й.В. Сталіна?
17. Як можна оцінити період другої половини 50-х – першої половини 70-х рр. для СРСР, радянського народу?
18. Які негативні тенденції в економіці СРСР почали проявлятися у середині 70-х рр.?
19. Які негативні явища проявилися в зовнішній політиці СРСР у 70-80-х рр.?
20. Дайте оцінку горбачовської "перебудови".
21. У чому полягали причини розпаду СРСР?
25. Охарактеризуйте економічну і політичну обстановку в Росії після розпаду СРСР.

До теми 45

1. Що ви розумієте під терміном "колоніалізм"?
2. Як склалася система колоніалізму?
3. Охарактеризуйте основні етапи розвитку колоніальної системи.
4. В чому полягає суть кризи колоніальної системи?
5. Коли розпалася колоніальна система? Яку роль відіграв СРСР у цьому процесі?
6. Які варіанти соціально-економічного розвитку були можливі для країн, що звільнилися від колоніальної залежності?
7. Охарактеризуйте країни Третього світу. Як вони поділяються за рівнем свого розвитку?
8. Розкажіть про нові індустріальні країни.

До теми 46

1. Визначте основні напрями зовнішньої політики США у післявоєнний час. Чому війна у В'єтнамі зазнала краху?
2. Дайте характеристику внутрішньої політики США у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.
3. Покажіть роль США у подіях на Балканах, у боротьбі з міжнародним тероризмом.
4. З'ясуйте місце і значення Канади у сучасній побудові світу.
5. У чому полягає проблема Квебеку?
6. Порівняйте основні тенденції розвитку ФРН та НДР.
7. У чому полягає суть "економічного дива" у ФРН?
8. Покажіть роль японської економіки в останній третині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.

До теми 47

1. Визначте основні напрямки зовнішньої та внутрішньої політики Великої Британії в другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.
2. Дайте характеристику особистості М. Тетчер.
3. У чому полягає суть тетчеризму?
4. Розкрийте суть ольстерської проблеми.
5. Чому Велика Британія є набіл вірним партнером США у зовнішньополітичних акціях?
7. Встановіть принципову різницю між політичним ладом Четвертої та П'ятої республік у Франції.
8. Дайте характеристику політики уряду Ширака.
9. Проаналізуйте основні напрями зовнішньої та внутрішньої політики Італії у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

До теми 48

1. Дайте класифікацію країн, що розвиваються, за даними їх економічного розвитку.
2. У чому полягають причини швидкого економічного піднесення нових індустріальних країн?
3. Що являє собою рух неприєднання?
4. Охарактеризуйте державний переворот в Чилі 1973 р.
5. Чому події в Афганістані протягом останніх 30 років привертають увагу світової громадськості і розвинених країн світу?
6. У чому полягає іракська проблема і американсько-іракський конфлікт?
7. Розкрийте суть палестинської проблеми.
8. У чому полягає небезпека міжнародного тероризму?

До теми 49

1. Розкрийте причини застійних явищ в економічному та громадсько-політичному житті СРСР у 70-80-х рр.
2. Чим була викликана необхідність “перебудови”?
3. Наведіть факти, які свідчать про політику розрядки в 70-80-х рр. ХХ ст.
4. Чому горбачовська “перебудова” не дала позитивних результатів?
5. Які фактори привели до розпаду СРСР?

До теми 50

1. У чому полягає суть переходу до ринкової економіки на пострадянському просторі?
2. Які факти свідчать про криміналізацію російського суспільства?
3. Поясніть причини, характер і наслідки фінансової кризи 1998 р.
4. Розкрийте суть протистояння президента і парламенту в Росії у 1993 р.
5. Простежте хід війни у Чечні.
6. Розкрийте факти з громадсько-політичного життя Росії, які дискредитують ідеї демократії.
7. Охарактеризуйте політику президента Путіна.
8. Які особливості сучасного розвитку Білорусі?
9. Покажіть шляхи і перспективи розвитку країн Балтії.
10. Назвіть причини нестабільності ситуації у Молдові.
11. Дайте характеристику соціально-економічного та політичного становища республік Закавказзя.
12. Покажіть становище Казахстану та країн Середньої Азії на сучасному етапі.